

Til: LO

Fra: FLT

Høring - NOU 2020: 13 Private aktører i velferdsstaten

Det vises til mulighet for å komme med innspill til ovennevnte NOU. FLT har følgende innspill til det i utredningen som omhandler attføring.

I utredningen kartlegges reguleringer, pengestrømmer og lønnsomhet til kommersielle og ideelle private leverandører, og funnene analyseres. Utvalget foreslår tiltak som skal bidra til at offentlige midler i størst mulig grad går til produksjon av velferd.

FLT er imot anbudsutsetting. Velferdstjenester er en offentlig oppgave, og skal ikke overlates til et marked. Det er oppgaver som vi som samfunn skal løse sammen. Attføringsbedriftene jobber med de som står lengst unna arbeidsmarkedet. Det er snakk om mennesker med store utfordringer som trenger bistand og ikke ting. Nettopp derfor egner det seg ikke for konkurranseutsetting.

Konkurranse kan bidra til dårligere tjenester fordi markedets logikk ikke er tilpasset disse tjenestene. For eksempel ser en at i mange sektorer konsentrerer private leverandører seg om de enkle oppgavene for de som er nærmest arbeidslivet mens det offentlige sitter igjen med de mer komplekse oppgavene for de som er lengst unna arbeidslivet. Dette kan gi inntrykk av at offentlige tjenester er ineffektive og kostnadsdrivende. Videre kan private aktører ta ut utbytte, noe som gir insentiver til å kutte kostnader og kvalitet for å sitte igjen med et større overskudd.

Utredningen viser noe av hvordan markedets logikk virker. Overskuddet de private aktørene sitter med skyldes en mindre inkluderende arbeidsstokk, altså yngre arbeidstakere, og sannsynligvis økt press på de som utfører jobben.-Offentlig drift vil være en garanti mot presset konkurranseutsetting innebærer på kostnadskutt, kvalitetsdefinisjoner, kompetanse, sysselsetting og lønns- og arbeidsvilkår.

Det drøftes ikke i utredningen at det kan være motstridende mål mellom hva det offentlige ønsker av tjenestene og hva som er målsetningen for de kommersielle aktørene. For de kommersielle aktørene er målet profitt, mens for brukeren og det

offentlige er det gode tjenester effektivt produsert, som er målsetningen. Her kan det oppstå målkonflikt, som kan påvirke hvilken kvalitet du får på tjenesten.

Gitt ulike mål mellom det offentlige og det private, får det offentliges oppgaven med å sikre at kvalitetsmålene nås i en konkurranse, og dermed oppstår krav til bestillerkompetanse, jevnlig anbudsprosesser, kvalitetskrav også videre. Mange av utvalgets forslag går på å bedre slike prosesser. FLT reagerer på at kostnaden for NAV på å lage anbudsdokumenter, oppfølging av dokumenter, intervjuer og kontraktsutforming/tildeling er ikke tatt med i utredningen.

FLT mener det er viktig med god kompetanse på disse områdene dersom man har privat tjenesteproduksjon, men mener at anbudsutsettingen i attføringssektoren må reverseres. Det er viktigere at midlene som i dag brukes til selve prosessen, benyttes til faktisk tjenesteproduksjon. Vi ønsker tillitsbasert styring.

Noe av utfordringen er:

- Korte anbudsperioder og usikkerhet for fremtidig drift. Det gjør blant annet at oppbyggingen og ivaretagelse av kompetanse blir vanskelig.
- Det begrunnes ikke hvorfor velferdstjenester skal på anbud når de vedtas. Formålet er ikke klarlagt.
- I mange tilfeller er ikke fast ansettelse hovedregelen.
- Kompetansekrav settes ikke i anbudsprosessen.
- Det er lite søkelys på kvalitet utover det som er spesifikt definert i anbudsdokumenter.
- At det konkurreres ved å velge den laveste pensjonsordningen som til enhver tid er tilgjengelig.

FLT mener at LO bør bidra til en overordnet diskusjon om velferdstjenester skal konkurranseutsettes, særlig når det ikke er funnet noen bevis for at dette gir kvalitativt bedre tjenester, eller at man får mer velferd for pengene. Det bør forskes på om overskudd i privat tjenesteproduksjon går på bekostning av kvaliteten i tjenesten. Dette svarer ikke utredningen på. Når dette ikke besvares, så blir spørsmålet: Hvorfor skal attførings tjenester ut på anbud? Vi kan ikke se at det framkommer argumenter for hvorfor i utredningen. FLT er som nevnt mot anbudsutsetting i attføringssektoren.

Vi håper disse innspillene kan tas med i det videre arbeidet.

Vennlig hilsen
Forbundet for Ledelse og Teknikk

Ulf Madsen
forbundsleder